

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések főlvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Parthes könyv- és konyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözsdejében, valamint hirdetések s nyiltéri közlemények egy a főváros mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

Egy szám 10 kr.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal:
Csendes-utca, Téth-féle házában,
hová minden a lap szemleli részét illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők.
Bérmmentelen leveleknek nem fogadtatnak el. Kéziratok nem adátanak vissza.

Szerkesztési értekezneit: d e. 11 órátkól 12-ig és d. u. 3-16l 6 óráig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
helyben házhoz szállva:
Égész évre . . . 8 ft.
Fél évre . . . 4 .
Negyed évre . . . 2 .
Videkre postán küldve:
Égész évre . . . 9 ft. — kr.
Fél évre . . . 4 . 50 kr.
Negyed évre . . . 2 . 36 kr.
Néplaitóknak helyben:
Égész évre . . . 6 ft. — kr.
Fél évre . . . 3 .
Negyed évre . . . 1 . 50 .
Néplaitóknak vidéken:
Égész évre . . . 7 ft. — kr.
Fél évre . . . 3 . 50 .
Negyed évre . . . 1 . 75 .

A főispán és a kandidáczióalis jog.

Az ellenzék, mely a törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslatot, mint a kormány hatalmi érdekének tovább fejlesztését ezölő intézményt egészen elvetendőnek deklarálta, — a részletes vita alkalmából sem mulasztá el a vétő-szavát latba vetni oly intenciók kontemplálása ellen, melyek a legeszméletlenebb nyíltsággal fogának pusztán kormány-érdekének szolgálni, a nélkül, hogy ezenkívül a nemzetnek bármí osekyl mérvben használnának. Az ily vétő-szózatok elhangzanak, mint pusztába kiáltott szózat, mert a mamelukok nem gondolkoznak, hanem gépigleg szavaznak.

Az ellenzék egyedül Tiszával áll szemközt.

Ha az „jókedvű adakozó“ hangulatban van, akkor itt-ott enged s a mamelukok vele együtt engednek, ha azonban morózus napja van. — akkor „már csak azért sem“ enged.

Az új törvény megszavazatott csaknem teljesen úgy, a mint Tisza Kálmán jónak látta megalkotni, s büneiből vajmí kevesest engedett lealkudni a kormány.

A nemzetnek csak az arra való emlékezés maradt fenn, mely a törvény egyes szakaszainak gyakorlati alkalmazásánál merül fel, a midőn keserű érzéssel fog arra gondolni, hogy az ellenzék itt is ott is felszólalt, tevékeny buzgóságot fejtett ki még ott is, a hol csak egy szerény módosítvánnyal is segíthetett volna a bajon, — azonban

hiába! a mameluki túlnyomó többség, s Tisza önkénye ellen nem sikerült még egy esekélyke módosításával se kedveznie az igazságnak.

A sisyphusi munkának, egy jly példájával találkoznak az alábbi egész terjedelmében közölt beszédben, melyet előzőimnk a napi lapok lézagos közöseli nyomán csak félig-meddig ismernek.

Közüljk azt első sorban azért, mert oly eszmékett tartalmaz, melyeket a szóznok a közvéleményből merített, s melyek a tapasztalatoknak híven megfelelnek, — de közüljk már csak azért is, mert a beszédet városunk közszerepében álló orsz. képviselője tartotta, azon magvas eszmemenetnél fogva, mely Mártonty sajátja méltó föltűnést keltett a képviselőházban is.

Mártonty Károly beszéde.

Nem lehet tagadni, hogy a főispánok emlékezetét haladó idők óta a kijelölési jognak mindig gyakorlatában voltak. (Halljuk! Halljuk!)

Az 1848-ik évet megelőzőleg, valamint az 1861. rövid alkotmányos idő alatt, ugy nem különben 1867-ben bár személyesen gyakorolták azt, erkölcsileg mégis inkább voltak korlátozva, mint ma, midőn azt a kijelölő választmány által gyakorolják.

Természetesen akkor a főispánok mind nagy urak voltak, csak ritkán fordultak meg a vármegyékben, a tisztegekört folyamodó kisebb birtoku nemes urakat vagy éppen nem, vagy csak igen kevéssé ismertek. Ugy segítettek tehát magukon, hogy minden tisztujtó szék előtt a vármegye

legtekintélyesebb és legbefolyásosabb férfait konferenciára hívták össze, és azok által tájékoztatták magukat.

Igaz, hogy az ekkép nyert tájékoztató réajuk nézve még semmi kötelezettséggel nem járt, de tekintve azt, hogy, mint mondám, a tisztegekört pályázók előtők ismeretlenek voltak, az administrató és saját jól felfogott érdekében fekdüt ezen konferenciára megállapodásaira sulyt fektetnie, és a tapasztalás bizonyította, hogy arra mint a megyében uralkodó közvéleményre valóban kiváló sulyt fektettek és attól csak ritka kivételea estekben tértek el.

Ez volt az egyik erkölcsi biztosíték a főispáni önkény és mindenhatóság ellen.

A másik biztosíték abban állott, hogy azon tisztviselők, a kik szögálatuk ideje alatt a megye bizalmát kiérdemelték, és semmi kifogásra okot nem szolgáltatnak, a fennálló gyakorlat szerint, a mennyiben magasabb tiszteget nem kompetáltak, eddig viselt állásukban rendesen első helyen jelöltettek ki, és így mind ők maguk, mind pedig a megyei közönség biztosítva voltak az iránt, hogy fontos ok nélkül mellöztenek nem fognak.

Az 1870. 42. t. cz. által azonban a helyzet lényegesen megváltozott, és a kijelölés módozatai egészen átalakítottak. Részemről elismerem, hogy a törvényhozás jóhiszeműleg járt el, midőn a választmányi kijelölést fogadta el; meg vagyok gyözödvé arról is, hogy a törvényt inkább a választás szabadságának megóvására, nem pedig ennek kijátszására való tekintetből alkotta meg.

Es valóban az 1870. 42. törvény értelmében először megtartott tisztujtóások

alkalmából nem is igen lehetett a főispánok ellen panaszokat hallani akár azért, mivel még közelébb állottunk a régibb alkotmányos választási szabadság hagyományos emlékeihez, akár pedig azért, mivel a pártélet még nem domborodott volt ki annyira, hogy minden hatóságí vagy politikai tényezőzt magába olvasztani iparkodjék. De, t. k.h.áz, lehet egy ugyanazon törvényt többféleképen végrehajtani.

1877. és 1883. években már mindig gyakoribbakká váltak a panaszok, a kijelölési jog és az ebből folyó szabad választás megsértése ellen, miért? mivel a kijelölési jog egy ferde hatalmi felfogás szerint feltétlenül ki lett szolgáltatva a főispán önkényének, és a szabad választás álcaja alatt a korlátlan kinevezés jutott évrényre.

Most már a kijelölésnél nem arra ügyelnek, hogy melyik jelölt nyujt erkölcsi tekintetben és a közigazgatási érdekében elfogadhatóbb biztosítékot, a kérdés kizárólag csak a körül fordul meg, hogy a párt érdekében, melyik kívánatosabb és befolyásosabb a képviselői választások szempontjából.

A választás most már nem egyéb, mint pusztá alakoskodás, mert nagyon gyámoltalan főispánnak kellene annak lenni, a ki a kijelölő választmányban nem tudná a többséget a maga részére biztosítani. A többi aztán magától folyik, törvényen oly kijelölések, melyek nemcsak a szabadságot támadják meg és a közbizalom kijátszására vannak intézve, de magát a kijelölési jog méltóságát is mélyen megalázzák.

Egyik esetben a közbizalmat kiérdemelték és mindig kifogástalan magaviseletű

A „Zombor és Vidéke“ tarczája.

A két szürke.
(Németből.)

Egy kis bajor meadóvárosban, gyönyörű, verőfényes júliusi napon, urilag öltözött lovas állott meg a vendéglő — egyszersmind posta — előtt; kis kutyája, mely a lovat követte, nyugtalanul ugrándozott a tág udvarban, ugy, hogy a vendéglős észrevette, és rögtön a lovas felé irányzá lépteit. A lovas szálas, deli termetű, intelligens kinezésű, mintegy 30—36 éves férfi volt, s ki elegáncziájával imponálni tudott a háló sapkás postamesternek, ki egyszersmind a vendéglős is volt.

Történetünk idejében még nem lévén vasutak, gyors kocsipostán történt a közlekedés, s a Herr Postmeisterek sem voltak oly nagy emberek, mint napjainkban. Mint mondánk, a postamester a lovas felé közeledvén a látván, hogy nem közönséges emberrel van dolga, a stamenci alakú vaszón háló siphát lehuzta borzas fejéről s ajkán kecses mooollyljal kérde:

„Mivel lehetek szolgálátára?“

„Lovam az uton megütötte lábát, — viszonzá az idegen — a így kénytelen leszek az éjüt itt tölteni, ha szobát és lovamnak az istállóban helyest kaphatok!“

„Gyönyörű állat, — mond a posta-

mester — nagyon kár érte! Majd gondoskodni fogok, hogy jó szoba és jó kiszolgálásban részesüljön a t. ur, a lovát is külön istállóba állítatom.“

„Van-e itt helyben valami állatorvos, vagy ügyes gyogy kovács?“

„Igen, óh igen. — Hans! 15. sz. szobát nyissa fel, a hívassa Schultz állatorvos urat!“ — Tessék befáradni uram“ — szólt az előzékeny postamester.

Az idegen lovas egy az udvarra nyíló csinos szobát kapott, s miután az állatorvossal végezte, az ut fásádmait kipihenendő, este felé lefeküdt, kutyája pedig ágya előtt örködött.

A nagy hőség miatt nyitva hagyta éjjelre az ablakot és nyugodtan szunyardozott.

Az idő gyorsan mult, s már jó késő éjjel lehetett, midőn a lovas, kutyája morgására felébredt.

Gyönyörű holdvilágos éj volt, s az enyhén hívós szellő szeliden játszadozott a nyitott ablakon át a függönyökkel. A lovas a kutya mormogására felébredvén, felült ágyában és hallgatódzott.

Pár perczezel előbb érkezett meg egy postakocsi, s mig az utasok a kocsiaban aludtak, addig két kocsi kifogta a lovakat és ki akarta cserélni másra, — pihent lovakal. Igen ám, csakhogy éppen mintegy óra előtt vitték el az utolsó két lovat, és ámbar-

azok ki birták volna még az utat, de csak 1/2 vagy 3/4 óramulva voltak visszavárhatók. A két kocsi tehát, mivel várni nem lehetett, azon tanakodott, hogy hol szerezzen más lovat?

A lovas kiváncsiságból már ekkor az ablakhoz ment, s a fehér ágýterítőt vállára akasztva, hallgatta a párbeszédet.

„Hát itt van a szürke!“ — mond az egyik.

„De azt nem szabad befogni, mert nem posta ló és sánta — viszonzá a másik — s a gasda haragudni fog, ha azt befogjuk.“

„Eh mit! A ló kell, s utóvégre csak nem lophatunk.“

„De ha megtudja?“ — védekezik a 2-ik kocsi.

„Dehogy tudja. Alszik az most!“ — erőszakoskodik az első.

„Hát jól, de én a felelősséget reád háritom s mosom a kesem.“

„Nosza, — szól ismét az első — csak fogd be a szürkét szaporán. Míg a gasdája felébred, addig a forduló postával vissza hozzuk.“

„De ántit az istenada.“

„Sobaj, fogj be és induljunk!“

A kocsi megindult, hogy a lovat elővozesse, s arra tartott, a mely istállóban az idegen vendég lova állott.

Mire a kocsi a lovat kivozotte, mely

csakugyan szürke is, sánta is volt, addig a mi lovakunk a nyitott ablakon át, kezében lovagló vesszőjével, kiugrott, s a halálra rémült kocsi elé állt.

Lovagunk magára kapván a fehér ágýterítőt, a hold kísérteties fényénél valóban azt hitte el a babonás kocsisal, hogy valamely szellemmel áll szemben, s ezen véleményét még az is megerősítette, hogy semmiféle zajt nem ütött lépteivel. (Ugyanis meztőláb ugrott ki az ablakon.)

Aszonban a kocsiok mihamarább meggyözödtek, hogy nem kísértettel, hanem csak földi lényvel van dolguk; ugyanis a lovas oda szólt nekik:

„Gazficzók! Vezetitek mindjárt vissza lovamát!“

„Hátrább az agarakkal. — Vág vissza az első kocsi. — Ez a ló még eddig nem az uré, s így nincs joga azt tőlünk megtagadni!“

„Ugyvan, helyesen van“ — mondá a 2-ik kocsi.

„Ha rögtön vissza nem vezetitek a lovamát, — szólt a lovas ingerulien — hát aszavamra végighozok rajtatok pálcázzammal.“

„Tóni fogd be — mond az első. Majd minden bolondra hallgatunk talán? Nem érünk rá egy holdkórosal cizívódni. Uram menjen ön elűdni, s hagyjon békét nekünk, mert megtalálja keserűlni.“

„Nosza a felelet! — riad fel a lovas

Út-vonal

engedélyezett osztrák-magyar nemzetli utazás-irány.

A legbiztosabb, legjobb s legolcsóbb utazás-irány Triesztből é Fiuméből

NEW-YORK-ig.

„Alexandria” gőzös (2017 tonna).

Elutazás Triesztből április 15-én.

Fiuméből „17”

Egyenes utazó menetjegy s egyenes elszállítványozás s comossementre Bécs és Budapestről, valamint az osztrák-magyar monarchia minden foállomásairól Éjszak-Amerika minden főhelyeire.

Szállítványok a középtenger közötti kikötői számára fölvételnek. Közlebbit 52-5

Henderson Brothers, Chaplin J. W képviselője által Trieszt.

Öltöny szövetek

csak tartós gyapjuból egy közepesvén férfi számára

3-10 méter 4 frt 96 krért jó gyapjuból; egy öltöny 8 frtert jobb gyapjuszövetből; száma 10 frtert finom gyapjuszövetből; 12 frt 40 krért egészen finom gyapjuszövetből.

Utazó-plaid-ek darabonként 4, 5, 8 egész 12 frtig. Folytatás önökön nadrágot, tavaszi felöltők, kalát s esőköpeny szövetek, tüffel, földén, kommis, kamugarn, chevrot, tricot, noi és billardposztók, peruvien, doskinget ajánl.

Alapítotott **Stikarofsky Ján.,** 1866. gyári-raktár Brünben.

Mustrák díjtalanul. Mustra-kártyák szabó urak számára díjmentesen. Utánveti küldemények 10 frton fölül — díjtalanul. 20-3

Állandó raktáram van posztóbol o. c. 150,000 frtig s így magától érthető, hogy az én világ-üzletem mellett darabok 1-től 5 méterig visszamaradnak; tehát kénytelen vagyok az ilyen darabokat melyen leszállított áron eladni. Mustrák darabok kiserletnek vagy a pénz adatik vissza. (Mégjegyzem, hogy más czegek is kiserlelik a végdarabokat talán még rosszabb áruval, de a pénz vissza nem adják.)

Nem szolgálhatok vagy szédelő czegek által utánazások kényes-ritve ózom magam a hirtétet leszállított s azért fölkerem a t. cz. vezeközetnek, hogy szolid czegetem emlékkükben megörizni sziveskedjen-k, s szükségleteikben becses megrendelésékkel, — melyekhez legnagyobb figyelmet fogom szentelni, — megtszítelének levelezsek magyar, német, cseh, lengyel, olasz é francia nyelvekben történő nek.

Tüdő-, mell-, torokbajban, sorvadásban

és asthában szenvedők figyelmezzék a orvosiilag kipróbált s ezernyi bizonyítvánnyal megerősített gyógyszerjére az általán Oroszország bel-ejében fölfedezett orvos-ság-növénynek a nevem után nevezett „Homériana”-nak. Az erről szóló füzet díjtalanul s portmentesen megküldetik. A Homériana-thea 60 grammnyi csomagja — két napra elegendős — 70 krajczárba kerül s valódiságának jeléül névaláírásom kézjegyét Homero Pál — viseli. Valódián kapható csak csupan nálam avagy főraktárosom Szőlősy István gyógyszerész úrnál Budapesten Krisztinaváros városimajor-utczában. Óva intek a más czegek által ajánlott s már bejagzottan valódiatlan Homériana thea vásárlásától. — Homero Pál Triesztben (Ausztria) fölfedezője s készítője az egyedül valódi Homériana-növénynek. 20-7

Mokry István-féle

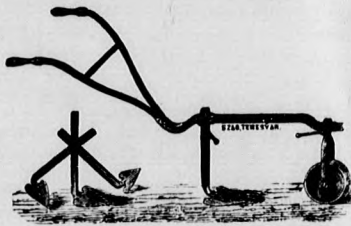
szabadalmazott

K é z i kapáló eke.

Sorba vetett mindennemű gazdasági termények, u. m.: buza, árpa, rozs, zab, repce, köles, valamint len, kender, takarmányrépi, és efféle vetemények megkapálása é felöltögetésére.

Kitűnő sikerrel alkalmaztatik továbbá a falkolák és erdei vető-keretekben, ugyazintén a konyhakeretekben, hol ezen ekével a legfinyásabb palánták is megkapálhatók.

Az ekét egy ember kezeli é jól előkészített talajban 15-20 cmtr. sor-távlatnál a napi munka eredmény állag egy katasztrális holdra tehető, a mi legkevesebb hat kézi napszámmal felel meg. Ezen eké használata mellett telét igen jelentékeny költségmegtakarítás érhető el.

Minden eke négyféle külön méretű (12, 15, 10 cmtr. széles) acélskapával szereltetik fel és a használati utasítás hozzáadatik. 12-2

Egyedüli főraktár Délmagyarország és Erdélyre:

J. KERSCEK és KUBITSEK

vás- és szerszám kereskedésében

Temesvárott.

Ára 15 frt o. ó.

Huzás már e Hó 24-én.

Kincsem-sorsjegyek e lap kiadóhivatalában kaphatók.

Kincsem Sorsjegy 11 sorsjegy 10ft csak 10ft

Pénzgyermény készpénzben

50.000 ft

10.000 n. 5000 n 20% lov. // 4788 pénzgyermény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vácsi-utca 6. sz.

Kincsem-sorsjegyek e lap nyomdájában kaphatók.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulán kitüntetett sósborszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokban czimjegyetimet módosítom s arra két nyomtatlan saját máram külső alakját veszem föl, bejegyeztetve a t. egyezseregminő védjegyeket a budapesti iparkamránál.

Sósborszesz

gyors enyhítést eszközöl: cuszus szaggyatás, fagyás, fog- és fejfajdalom, szembegyengeség, benuiakok, zsugorok stb. ellen; de különösen a bedörzsölés-kenő gyuró-gyógymódnál (massage)

igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fognak fényt élesíti, a foghúst erősíti é s azaj tisztá, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlható é sejt lemosásra is a hajdejkere erőléseére, a fejkorpa-kepződés megakadályozására é annak megszüntelésére.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40.

Brázy kálmán,

Budapesten IV. kerület, Múzeum-körút 23. 3-2

Védjegy 319. és 320. szám.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizományozsim névsórával illatú, minden üveghöz ingyen mellékeltek.

Kapható Zomborban: Falcione G., Engel Adófi, Weidinger S. és Zs., Nikolett István, Sály Antal, Bralovsky és Sztrálich, Heindhofer Robert, Czelekovics Rozsita, Gálte Emil, Apatin, Abraham H., Friedl Pál, Uj-Verbasz: Seidel V., Schuch K. Uj-Szivacz: Deutsch Henrik Cservenka, Schön Lipót Zenta: Mester L., Nikolett M., Zottin J., Buckwald József, Horty J., Góllstein József, Farkas Elek, Ifkovecs Amalia, Hirschenhauser David, Terlobcsa János, Nikolett S., Krezul István. Ada: Dobler József, Adányi J., Mirtsov A.

Intőfelhívás a közönséghez!

Jelentés!

Mindkét ismert városi üzletnek Graben és az Istvántéren való felhagyása miatt, saját házamba való átköltözködéssel miatt azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy négyen oly óriási adóm é költségem, mint a városban, posztóimat 50 perccenttel olcsóbban eladni.

Ezért elarusítok

Valódi brünni, tiszta gyapjuból

Férfi-öltöny-posztó

tavasza é nyárra

fekete, barna, világosszürke, sötétszürke, drap, csokolade, kék, melirozott é minden modern színben é dessinben, a következő díjakon.

Minden öltöny ennél fogva primában 3 frt 75 krba kerül é hochprimában 4 frt 75 krba.

A szövetek tiszta gyapjuból való é legkevesebb kétszeres értékűk.

Ezen szövetek igen alkalmasak felöltökre, nő é férfi esőköpeny-egkre, szövetruhára é s ejjeli köntösökre stb., stb.

Ezenkívül van még egy esőtömegből még egy ezer darab

VALÓDI BRÜNNI KANGARN

férfi-öltöny

tiszta juh gyapjuból

a legújabb mintákban, é úgy setétebb, mint világosabban tartott színekben kapható. Ezen ruha-szövetek, melyek azelőtt a gyárosnál 15 frtba kerültek azokat most a csufos olcsó áron csak 8 frt 75 krért adom az egész complet öltözetet.

A szövet teljesen elég nadrág, kabát é mellényre még a legnagyobb é legerősebb embernek is.

Azért tehát mindenki saját érdekében ezt megrendelje, úgy is csak a bevőnek van ebből valami haszna, mert a gyáros rendkívüli pénzt veszit el ezen az árun.

Magyarazat! Idő hiányában absolute nem adhatok mintát. — Mi itt mindenkinek nyilvánosan kimondjuk, hogy a pénz bárkinke visszazáramtatjuk, ki várakozásának a szíjnek nem felelne meg. Azért mindenki egész risico nélkül megrendelheti. 4-1

Ugyanakkor van még több ezer

Utazó-Plaid

á 3 frt 50 kr prima é 5 frt 50 kr főprima áruban darabonként szürke, szürken melirozott é minden divatos színben kapható. Ezen utazó plaidok testvérek közt legkevesebb a kétszeresit érik meg, miről meg fog győződni. Ezen plaidok szörnyű nagyok szélesek é vastagok aznefélül egészen pusztíthatlanok. — Sztéküld a pénz előleges beküldése mellett.

Czím: Exportwaarenhaus „Zur Ausztria.”

Wien, Ober-Döbling, Mariengasse 31. saját házában.